

Knowledge grows

Tvaraus Pirkimo Politika

Ištikimi savo misijai

Mieli skaitytojai,

„Yara“ misija - atsakingai maitinti pasaulį ir apsaugoti planetą (angl. *„to responsibly feed the world and protect the planet“*) - padeda mums įgyvendinti savo viziją, t.y. sukurti bendradarbiaujančią visuomenę, pasaulį be alkio ir skatinti pagarbą planetai (angl. *„collaborative society; a world without hunger; and a planet respected“*). Bendradarbiaudami įveikiame socialines, ekologines ir ekonomines kliūtis kurti sprendimus, kurie būtini įgyvendinti mūsų vizijai ir mūsų strateginiam siekiui kurti gamtai neutralią ateities maisto pramonę (angl. *„Growing a Nature-Positive Food Future“*).

Savo sėkmę vertiname žvelgdami į visumą. Esame įsitikinę, kad galime siekti savo tikslų ir tuo pat metu siekti pelno. Tiesą sakant, aiškus tikslas ir tvari veikla yra būtini įmonės sėkmei. Dėl to savo vertės kūrimo procesą valdome ir vertiname pagal tris kriterijus: žmones, planetą ir klestėjimą. Esame užsibrėžę iki 2050 metų tapti klimatui neutralia įmone, o tam būtina bendradarbiauti su mūsų pagrindiniais verslo partneriais.

Besirūpindami savo indėliu, privalome nepamiršti ir savo galimybių. Suvokiame, jog negalime įveikti pasaulinių iššūkių vieni, todėl, norint tobulėti turi bendradarbiauti visa vertės grandinė. Šios Tvaraus Pirkimo Politikos tikslas - pristatyti „Yara“ požiūrį į tvarų pirkimą ir apibrėžti, ko „Yara“ tikisi iš savo tiekėjų, ir ko tiekėjai, savo ruožtu, gali tikėtis iš „Yara“. Mus siejantis tikslas yra didinti mūsų bendros vertės grandinės skaidrumą ir tvarumą bendradarbiaujant, dalijantis žiniomis ir siekiant abipusio tobulėjimo.

Svein Tore Holsether
Prezidentas ir Vykdytysis (*generalinis*) direktorius

Santrauka

„Yara“ yra pasiryžusi daryti teigiamą bendrą poveikį maisto grandinei ir kartu padidinti mūsų vertės grandinės tvarumą. Šios Tvaraus Pirkimo Politikos tikslas – nubrėžti įmonei „Yara“ ir jos verslo partneriams ilgalaikio ir tvaraus vertės kūrimo gaires.

Esame įsitikinę, kad norint tobulėti, būtinas visų grandies narių bendradarbiavimas. Tai reiškia, kad siekdami savo tvarumo tikslų, glaudžiai bendraujame su kitais vertės grandinės dalyviais, įskaitant ir mūsų tiekėjus. Įtraukėme tvarumą į visas savo verslo funkcijas, o pirkimas yra vienas pagrindinių veiksnių, padedantis užmegzti aiškų ir skaidrų ryšį su mūsų vertės grandinės partneriais.

Mūsų tiekėjai yra pripažinti verslo partneriai, kurie yra būtini „Yara“ sėkmei. Kad įgyvendintume savo siekį kurti gamtai palankią ateities maisto pramonę, mūsų tiekėjai privalo laikytis tvarumo principų, ir to paties reikalauti iš savo verslo partnerių. Mes siekiame tobulinti savo verslo operacijas visais tvarumo atžvilgiais, ir to paties tikimės iš savo tiekėjų, šioje Tvaraus Pirkimo Politikoje išskirtinis dėmesys skiriamas šioms temoms: klimato kaitai, energijai, žiedinei ekonomikai, vandentvarkai, sveikatai bei saugai, žmogaus teisėms ir darbo praktikai, verslo nuoseklumui ir įvairovei, lygybei bei įtraukčiai.

Mūsų tikslas užmegzti ilgalaikius ryšius su tiekėjais, kuriems artimos „Yara“ vertybės, ir sudaryti sąlygas „Yara“ ir jos tiekėjams siekti savo verslo tikslų visuomenei ir aplinkai atsakingu būdu. Dėl to naudojame įvairius įrankius savo tiekėjų tvarumui įvertinti ir reguliariai jį tikriname.

Siekdami užtikrinti skaidrumą savo vertės grandinėje, augti bei tobulėti kartu su savo verslo partneriais, tikimės, kad mūsų tiekėjų tvarumo našumas ir pastangos būtų įvertintos mažiausiai vienos žinomos nepriklausomos vertinimo agentūros.

„Yara“ siekis yra, kad

80% mūsų partnerių būtų įvertinti nepriklausomos tvarumo vertinimo agentūros

75% mūsų įvertintų tiekėjų padidintų savo tvarumo našumą, lyginant su ankstesniu (metiniu) vertinimu

Suprantame, kad norint didinti tvarumo efektyvumą būtinos didelės pastangos ir laikas, todėl esame pasiryžę bendradarbiauti su savo tiekėjais, siekdami abipusio tobulėjimo.

TVARUS PIRKIMAS ĮMONĖJE YARA

Mūsų Tvaraus Pirkimo Politika yra grįsta pagrindiniais principais, pateiktais mūsų Etikos Kodekse verslo partneriams. Viskas prasideda nuo mūsų įsipareigojimo vykdyti verslo veiklą pagal įstatymus ir reikalavimus, užtikrinant nuolatinį tobulėjimą. Iš visų savo tiekėjų tikimės, jog jie laikysis šios Politikos ir mūsų Etikos Kodekso verslo partneriams.

Be įstatymų ir kt. reikalavimų, taip pat tikimės, kad mūsų tiekėjai vadovautųsi ir Jungtinių Tautų Verslo ir Žmogaus Teisių Pagrindiniais Principais (angl. *'United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights'*), dešimtimi JT Pasaulinio Susitarimo Principų (angl. *'the Ten Principles of the UN Global Compact'*) ir Tvaraus Vystymosi Tikslais (angl. *'the UN Sustainable Development Goals'*). Ši Tvaraus Pirkimo Politika yra grįsta ne tik minėtais standartais ir reglamentais, bet ir siekiu užtikrinti nuolatinį „Yara“ ir jos tiekėjų verslo veiklos tobulinimą.

Tam, kad „Yara“ galėtų įgyvendinti savo tikslą - sukurti gamtai palankią ateities maisto pramonę - būtina, kad mūsų tiekėjai vadovautųsi tvarumo principais ir to paties reikalautų iš savo verslo partnerių. Nors „Yara“ siekia tobulinti savo verslo operacijas visais tvarumo atžvilgiais, ši Tvaraus Pirkimo Politika reikalauja mūsų tiekėjų atkreipti išskirtinį dėmesį į šiuos tvarumo aspektus:

Klimato kaita: švelninti klimato kaitą mažinant šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą ir taikantis prie klimato kaitos.

Energija: mažinti energijos sąnaudas ir grįsti įmonės veiklą atsinaujinančios energijos šaltiniais.

Žiedinė ekonomika: pereiti prie žiedinės ekonomikos modelio, efektyviai naudojant žaliavas ir derinant atliekų tvarkymą, teikiant pirmenybę perdirbimui bei kuriant tam skirtas technologijas.

Vandentvarka: tausoti švarų vandenį ir mažinti vandens stygių efektyviai jį naudojant ir tvarkant išmetamus teršalus.

Sveikata bei Sauga: užtikrinti visų darbuotojų ir rangovų sveikatą, gerovę, saugą ir rūpintis aplinkinių bendruomenių sauga bei saugoti jas nuo pavojaus.

Žmogaus teisės ir darbo praktika: laikytis tarptautiniu mastu pripažįstamų žmogaus teisių ir visų atitinkamų darbo teisių visose vykdomose operacijose ir tiekimo grandinėse ir palaikyti teigiamus ir konstruktyvius santykius su darbuotojais ir jų organizacijomis.

Verslo nuoseklumas: stengtis atsakingai vykdyti verslo veiklą ir skatinti laikytis atsakomybės, laikytis atitinkamų politikų ir praktikų, puoselėti kultūrą, grįstą pagarba, atvirumu ir sąžiningumu bei siekti skaidrumo.

Įvairovė, lygybė ir įtrauktis: kurti įtraukią ir įvairią darbo aplinką ir užtikrinti sąžiningą elgesį ir lygias galimybes visiems.

Tvarios tiekimo grandinės: pagrindinis šios politikos siekis, įtraukti visus minėtus tvarumo reikalavimus į mūsų tiekėjų tiekimo grandinę.

TIEKĖJŲ ATITIKTIS IR NAŠUMO VALDYMAS

Šiuo metu turime bemaž 18 000 darbuotojų visame pasaulyje, veiklą vykdome daugiau kaip 60 šalių. Siekdami strateginio tikslo iki 2050 metų tapti gamtai ir klimatui neutralia įmone, privalome bendradarbiauti su pačiais geriausiais savo sektoriaus tiekėjais, pradedant nuo vietinių paslaugų tiekėjų, baigiant pasauliniais žaliavų, logistikos paslaugų ir technologijų gamintojais.

Mūsų pasirinkti tiekėjai yra mūsų pripažinti verslo partneriai, dėl to tikimasi, kad visiems verslo partneriams būtų artimas „Yara“ dėmesys žmonijai ir planetai bei verslo sėkmės kriterijai.

Kad užtikrintume nepertraukiamą progresą tvarumo link nuolat tobulėjant, svarbiausius savo Tvaraus Pirkimo Politikos elementus įtraukėme į savo tiekėjų atitikties ir našumo valdymo procesus. Šiuos procesus sudaro tiekėjų tvirtinimas, kvalifikavimas, parengimas ir atitikties bei našumo stebėseną.

Tiekėjai atrinkami pagal jų gebėjimą įvykdyti mūsų reikalavimus bei lūkesčius ir laikytis „Yara“ Tvaraus Pirkimo Politikos ir Etikos Kodekso verslo partneriams. Tiekėjų atrankos etape renkame reikalingą informaciją ir dokumentus pagal kategorijai aktualius reikalavimus ir atliekame rizikos vertinimą, vertindami mūsų reikalavimų ir lūkesčių pažeidimo tikimybę.

Vykdydami tiekėjų atrankos procesą išdėstome savo lūkesčius dėl tiekėjų našumo ir mūsų tvarumo reikalavimus. Mūsų sutarčių šablonuose įtraukta privaloma atitiktis „Yara“ Etikos Kodeksas verslo partneriams.

Kiekvienos pasirašytos sutarties atveju ir viso verslo bendradarbiavimo laikotarpiu tikimės, kad mūsų tiekėjai laikysis mūsų Etikos Kodekso verslo partneriams bei šios Politikos bei veiks atsižvelgdami į juos.

Pirkimų skyrius vertina tiekėjų konkurencingumą, patikimumą, inovatyvumą, bendrus verslo ryšius ir įsipareigojimą siekti tvarumo. Pastariesiems kriterijams įvertinti galime paprašyti savo tiekėjų patvirtinti, kad jų veikla atitinka tvarumo principus šiais nurodytais būdais:

Kontroliniai sąrašai / užklausos: galime paprašyti tiekėjų užpildyti kontrolinius sąrašus ir (arba) klausimynus, pagal kuriuos galima įvertinti jų našumą įvairiais atžvilgiais, įskaitant ESG principus.

Nepriklausomų tvarumo agentūrų vertinimas: iš savo tiekėjų tikimės sutikimo, kad jų tvarumo našumas ir pastangos būtų įvertinamos mažiausiai vienos nepriklausomos trečiosios šalies ir kad jie nuolat didintų savo našumą atsižvelgdami į šiuos vertinimus.

Dokumentacija: galime paprašyti savo tiekėjų pateikti ataskaitas arba kitus dokumentus, patvirtinančius jų įsipareigojimą tvarumo principams.

Auditas darbo vietoje: mes arba įgaliotoji trečioji šalis, veikianti mūsų vardu, gali susisiekti su tiekėjais ir paprašyti galimybės apsilankyti jų veiklos vietoje, kur laikantis sutartinių konfidencialumo įsipareigojimų, patikrintume, kaip jų veiklos operacijos atitinka tvarumo principus.

Iš įvertintų tiekėjų „Yara“ tikisi, jog per sutartą laikotarpį bus išspręstos vertinime nurodytos problemos ir, paprašius, pateikti tai įrodančius dokumentus. Suprantame, kad kai kuriems patobulinimams reikia daug laiko, ir suvokiame, kad gali būti sudėtinga įgyvendinti kai kuriuos tvarumo projektus. „Yara“ siekia palaikyti savo tiekėjų pastangas. Tačiau, jei pastebime, kad tiekėjas nesiima jokių būtinų veiksmų per sutartą laikotarpį, galime pradėti ieškoti kito tiekėjo.

Vienas iš svarbiausių mūsų tvarumo tobulinimo plano aspektų – didinti mūsų tiekėjų ir jų tiekėjų tvarumo našumo skaidrumą. Ketiname vertinti ir stebėti visus mūsų tiekėjo našumo aspektus.

„Yara“ siekis yra, kad

80% mūsų partnerių būtų įvertinti nepriklausomos tvarumo vertinimo agentūros

75% mūsų įvertintų tiekėjų padidintų savo tvarumo našumą, lyginant su ankstesniu (metiniu) vertinimu

Viliamės, kad tiekėjai įsidięs valdymo sistemas, kurios padės užtikrinti šios Politikos laikymąsi, įskaitant, bet neapsiribojant šiais veiksmais:

Rizikos vertinimo ir valdymo mechanizmą aplinkos apsaugos ir socialiniu tvarumo atžvilgiu, ypač šioje Politikoje apibrėžtomis temomis.

Šios Politikos pristatymą visiems teikėjams, atitinkamiems darbuotojams, rangovams, agentams ir suinteresuotosioms šalims.

ATASKAITOS IR APŽVALGOS

Kiekvienas „Yara“ pirkimo organizacijos skyrius įpareigotas stebėti, bei, analizuoti, kaip yra laikomasi šios Politikos, vertinti atitinkamų tiekėjų našumą pagal jiems išskeltus tvarumo reikalavimus ir lūkesčius. Norėdamas įvertinti „Yara“ Tvaraus Pirkimo Politiką, pirkimo skyrius nustato trumpojo ir vidutinio laikotarpio rodiklius, skirtus analizuoti, ar pasiektas planuotas našumo lygis.

Šiomis apžvalgomis vertinamas šios Politikos tinkamumas, adekvatumas ir efektyvumas ir padeda priimti sprendimus, susijusius su jos nuolatiniu veiklos tobulinimu. Jei našumas nesiekia numatytojo, apžvalgose taip pat bus vertinamas pagalbinių priemonių poreikis, įskaitant, bet neapsiribojant šios Politikos pakeitimais, išteklių padėtį ir pan..

„Yara“ pirkimo skyrius įpareigotas pristatyti šią informaciją tiek organizacijos viduje, tiek už jos ribų pagal atitikties įsipareigojimus ir akcininkų lūkesčius.

Tai gali apimti (tačiau neapsiriboja):

Nuolatinė komunikacija ir grįžtamasis ryšys savo tiekėjams

Su tvarumu susijusios informacijos atskleidimas už organizacijos ribų pagal „Yara“ įsipareigojimus

Ryšio palaikymas su kitais „Yara“ padaliniais kaip galutiniais perkamų paslaugų ir produktų klientais

SKUNDAI IR ATSILIEPIMAI

Skatiname tiekėjus ir jų rangovus pranešti mums apie įtariamą „Yara“ darbuotojo, atstovo, konsultanto, rangovo ir bet kurio mūsų verslo partnerio atliktą pažeidimą ar kitokį šiame dokumente pateiktų reikalavimų nesilaikymą. Tai galima padaryti kreipiantis į savo nuolatinį „Yara“ kontaktinį asmenį.

Taip pat, savo įtarimus galite pareikšti konfidencialiai „Yara“ etikos ir atitikties (angl. *‘Ethics and Compliance’*) skyriui adresu ethics@yara.com arba anonimiškai „Yara“ karštąja etikos linija (angl. *‘Ethics Hotline’*) svetainėje www.yara.com.

Papildomos informacijos ir nurodymų rasite [mūsų svetainės etikos ir atitikties \(angl. ‘Ethics and Compliance’\) dalyje](#).

Taip pat skatiname savo tiekėjus pateikti mums savo atsiliepimus apie šią Politiką bei pasiūlymus ir idėjas, kaip galime gerinti savo bendradarbiavimą ir bendrą indėlį į tvarios vertės kūrimą. Tai galima padaryti kreipiantis į savo nuolatinį „Yara“ kontaktinį asmenį.

YARA PIRKIMŲ STRUKTŪRA

„Yara“ pirkimai suskirstyti į tris pagrindines funkcijas: tiesioginį pirkimą, netiesioginį pirkimą ir pirkimų valdymą, sistemas ir derinimą.

Tiesioginiu pirkimu perkamos žaliavos ir prekės, reikalingos mūsų gamybos procesui, ir mūsų rinkoms būtinos gatavos trąšos bei chemikalai iš trečiųjų šalių.

Netiesioginiu pirkimu perkamos kitos prekės ir paslaugos efektyviam operacijų vykdymui

Abi funkcijos vykdomos pasauliniu mastu ir kontroliuoja visas savo išlaidas trečiosioms šalims. Kategorijomis grįsta struktūra padeda valdyti skirtingų funkcijų valdymo organus, atsakingus už konkrečios kategorijos strategijas, įskaitant tvarų pirkimą. Keletas vietinių pirkimo organizacijų yra atsakingos už taktinius ir strateginius pirkinis vietiniams padaliniams.

Pirkimų valdymas, sistemos ir derinimas atsakingas už pirkimo proceso efektyvumą ir veiksmingumą, dalijasi geriausiomis praktikomis, plėtoja pirkimo kompetenciją ir teikia moderniausius elektroninio pirkimo įrankius.

„Yara“ siekia bendradarbiauti su pačiais geriausiais savo sektoriaus tiekėjais, pradedant nuo vietinių paslaugų tiekėjų, baigiant pasauliniais žaliavų, logistikos paslaugų ir technologijų gamintojais. Pasaulinė centralizuota ir integruota pirkimo funkcija užtikrina, kad regionams, padaliniams ir „Yara“ funkcijoms būtų teikiama naudingiausia tvari vertė, palaikant mūsų bendrus siekius.

Tvaraus Pirkimo Politika taikoma visai „Yara“ pirkimo veiklai.

PRIEDAI

Papildomi ištekliai anglų kalba

„Yara“ metinės integruotos ir tvarumo ataskaitos
(*Annual Integrated and Sustainability Reports*)

„Yara“ programa „Renkuosi saugumą“
(*Safe-by-Choice program*)

„Yara“ Sveikatos, Aplinkos, Saugos ir Kokybės duomenų politika
(*Yara HESQ Policy*)

„Yara“ Etikos Kodeksas verslo partneriams.

Jungtinių Tautų Verslo ir Žmogaus Teisių Pagrindiniai Principai
(*United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights*)

Dešimt JT Pasaulinio Susitarimo Principų
(*The Ten Principles of the UN Global Compact*)

JT Tvaraus Vystymosi Tikslai
(*UN Sustainable Development Goals*)

Atsakomybės atsisakymas:

Visos šios politikos teisės priklauso „Yara International ASA“ ir ji visiškai atsisako visos atsakomybės dėl bet kokio šios politikos nesilaikymo. Kartais ši politika gali būti bet kada atnaujinama arba keičiama, o teisinga versija visada bus svetainėje www.yara.com.